

Žiť podľa Evanjelia – Regula a život

Evanjeliový život svätého Františka, ako syntéza viery a osobnej skúsenosti.

Br. Juraj Andrej Mihály OFM, provinciálny minister Radu menších bratov Františkánov na Slovensku

František – človek praktickej skúsenosti.

Sv. František z Assisi (1181 – 1226) , iniciátor a zakladateľ dnes veľkej a rozvetvenej „františkánskej rodiny“ v počiatkoch svojho obrátenia a zasvätenia nemal žiaden úmysel zakladať nejaké rehoľné spoločenstvo alebo komunitu. Mal ambíciu žiť čo najvernejšie a najúprimnejšie životom podľa evanjelia nášho Pána Ježiša Krista, tak ako ho sám pochopil. Keď sa k nemu začali spontánne pridružovať prví spoločníci, tak jeho jedinou túžbou bolo aby spoločne žili dôsledne podľa evanjelia. Vo svojom Testamente krátko pred smrťou napísal: „ A keď mi Pán dal bratov, nikto mi neukazoval, čo mám robiť, ale sám Najvyšší mi zjavil, že mám žiť podľa svätého evanjelia. A dal som to niekoľkými jednoduchými slovami napísať a pán pápež mi to potvrdil.“

Život podľa evanjelia u svätého Františka nevychádzal z teoretických úvah, ani z pravidiel zostavených niekde za stolom, ale z jeho špecifických osobných životných skúseností. Jeho regula chce byť vyjadrením toho, čo on sám objavil ako jadro a podstatu evanjeliového života.

Prví životopisci poukazujú na niektoré konkrétne udalosti, ktoré natrvalo poznačili život svätca z Assisi.

1. **Stretnutie s malomocným človekom:** Mladý František cítil voči malomocným ľuďom neprekonateľný odpor. Ale práve v počiatkovom štádiu jeho obrátenia znenazdajky stretol takéhoto človeka, znetvoreného malomocenstvom. František z vnútorného popudu prekonal všetok odpor, prišlo k úbožiakovi, objal ho a pobožkal. Dokonca mu dal peniaz a od toho dňa začal chodievať do osady malomocných, dával im almužny, vymýval vtedy a všelijako im preukazoval láskavosť a ľudskosť. V Testamente na to spomína takto: ...“to, čo sa mi zdalo trpké, premenilo sa mi na sladkosť duše i tela; a potom som ešte trochu bol vo svete a opustil som ho.“ Zážitok stretnutia s človekom, ktorý je v hraničnej situácii, odvrhnutý z ľudskej spoločnosti zmenil pohľad mladého Františka na hodnoty, ktorým do vtedy žil. Stalo sa to, čo mu predtým Spasiteľ vo vnuknutí povedal: „poriadok hodnôt bude v porovnaní s predchádzajúcim

opačný“. Môžeme konštatovať, že najväčšie hodnoty mladého Františka pred zmenou jeho života boli prosperita (blahobyť) a sláva (mať významné postavenie v hierarchizovanej stredovekej spoločnosti – byť vysoko v spoločenskom rebríčku). Po osobnej skúsenosti s malomocnými, sa u Františka obracia rebrík dôležitosti opačne: chudobní, vydedenci a nízko postavení ľudia stávajú sa jeho „premiantmi“ a „učiteľmi“ a bratov učí aby sa tešili z ich prítomnosti.

Podľa niekoľkých autorov v objatí malomocného František objal každú ľudskú slabosť a zlomenosť, objal aj svoju zlomenú dušu a dušu každého strápeného človeka, aj toho, ktorý je znetvorený hriechom. František sa od tejto chvíle stáva poslom a realizátorom milosrdenstva voči každému, kto túži po milosrdenstve chce, aby sa jeho bratia pýtali hriešnikov, či netúžia po milosrdenstve.

2. **Z kríža v kostolíku sv. Damiána sa mu prihovoril Ukrižovaný Pán slovami: „František, choď, a oprav môj dom, ktorý, ako vidíš, sa rozpadá.“** František sa hneď pustil sám do opravy polorozpadnutého kostolíka, chodil po okolí, žobral kamene na stavbu a opravoval, ako vedel. Neskôr pochopil, že Dom, ktorý má opraviť je svätá Božia Cirkev. Aj keď to pochopil, tak ďalej opravoval budovy starých schátraných kostolíkov v okolí mesta. Jeho prvý životopisec a súčasník Tomáš z Celana k tomu píše: „František nechcel byť hneď povýšený ale chcel postupne prechádzať od tela k duchu.“
3. **Evanjeliová forma života:** František už bol vnútorne i navonok zasvätený Bohu, ba už mal aj prvých dvoch spoločníkov ale stále nevedel akým spôsobom má žiť svoje zasvätenie. Preto sa s dôverou obrátil na Pána skrze Sväté Písmo. V kostolíku sv. Mikuláša na námestí 3x otvoril evanjeliár a dostal trojaké usmernenie: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi.“ (Mt 19, 21) „Neberte si do opaskov ani zlato ani striebro ani peniaze; ani kapsu na cestu si neberte ani dvojce šiat ani obuv ani palicu...“ (Mt 10, 10) a „Ak chceš ísť za mnou, zapri sám seba, vezmi svoj kríž a nasleduj ma“. (porov. Mt 16, 24) Po tomto usmernení František zvolal, že to je to čo chce žiť. Zoblíkol si pustovnícky odev, ktorý dovtedy nosil aj s opaskom, obliekol si habit v tvare kríža a opásal sa ľanovým povrazom. Stal sa tak z neho radostný Boží trubadúr, kráčajúci svetom nezaistený ničím, len vedomím, že plní Božiu vôľu a slúži blížnym „slovami plnými vône“.

Z toho, čo sme povedali, môžeme konštatovať, že Františkov spôsob života, ktorý neskôr vložil do Reguly vychádza z praktickej skúsenosti uchopenia evanjeliových pokynov a Božích vnuknutí. Môžeme povedať, že ide o **tri kroky: 1): naplno uveriť Božiemu slovu**, alebo Božiemu vnuknutiu, **2): Božie slovo alebo Božie**

vnuknutie okamžite realizovať, teda ihneď získať skúsenosť (bez nejakej dlhej predchádzajúcej reflexie a bez akéhokoľvek váhania) **3): Nadobudnutú skúsenosť reflektovať a ponúknuť ako spôsob života.**

Nechceme tvrdiť, že František nerozjímal alebo že by sa nemodlil. Skôr môžeme predpokladať, že jeho predchádzajúce modlitby ho tak pripravili na prijatie Božieho slova, prípadne Božieho vnuknutia, že keď sa dostavilo vnuknutie alebo ho zasiahlo konkrétne Božie slovo, tak bol vnútorne i navonok pripravený okamžite ho realizovať. Veď životopisci hovoria, že sv. František sa modlil tak, že sa skôr sám stával modlitbou. Preto bol veľmi pohotový hneď napíňať Boží zámer.

Františkova Regula neobsahuje veľa príkazov a zákazov; sú to skôr usmernenia, ako majú bratia prežívať evanjeliový život v Cirkvi, medzi sebou a uprostred ľudí. Regula je ním samým predstavená hneď na začiatku ako Regula a život. Teda nie je to prednostne právny súbor predpisov a nariadení, ale je to vyjadrenie štýlu evanjeliového života v bratstve, ako si ho sám autor vyskúšal a preveril.

Praktická skúsenosť je u Františka primárna. Varuje bratov aby sa nechválili teoretickými vedomosťami, „veď ktorýkoľvek zlý duch (dávno) vedel o nebeských veciach a teraz vie o pozemských viac než všetci ľudia“...(Napomenutia sv. Františka 5) Preto je na škodu bratovi, ak teoreticky vie viac, než je ochotný konať. Takému bratovi vedomosť bude na vlastnú škodu. V skutočnosti podľa svätca z Assisi každý vie len toľko, koľko koná.

Modlitba

Svätý František, verný obraz Chudobného a Ukrižovaného Pána, pomôž nám nájsť odvahu objasť s láskou a súcitom všetkých „malomocných“ dnešných čias. Nech tí, čo sú zlomení, strápení, biedni a opustení nájdú privilegované miesto v našich srdciach a v našich spoločenstvách.

Vypros nám milosť a rozhodnutie byť si navzájom bratmi a sestrami, nech si navzájom slúžime v súcite a v hlbokéj úcte tak, aby sa náš život preniknutým Kristovým Duchom stal autentickým zrkadlom evanjeliovej lásky a radosti, skrze Krista, nášho Pána.